ءبىزدىڭ وسى داۋىرگە ٴتان جاڭا مادەنيەتتى بىرگە قۇلشىنا جاراتامىز

(باسى 1 ـ بەتتە)

جۇڭگو مادەنيەتى ارىدان جالعاسقان، جۇڭحۋا وركەنيەتى كەڭىستىگى دە شۇرايلى. باس شۋجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ تاريحىن جان ـ جاقتى، ىشكەرىلەي تۇسىنگەندە عانا، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىن جاسامپازدىقپەن كادەگە جاراتۋدى، جاڭالىق اشا دامىتۋدى اناعۇرلىم ٴونىمدى ىلگەرىلەتۋگە بولادى".

مۇراجايداعى ناقتى زاتتار تاريحتى ٴتىپتى دە تىكەلەي بەينەلەيدى، وركەنيەتتى ايگىلەيدى، الەۋمەتتىك مادەنيەت تاراتۋ جانە وقۋ ـ اعارتۋ سالاسىندا ورنىن وگەيسىتۋگە بولمايتىن رولعا يە. اۆتونوميالى رايوندىق مۇراجاي زەرتتەۋ كەڭسەسىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى، اعا مادەنيەت قىزمەتكەرى ٴالميرا مىنالاردى ٴبىلدىردى: باس شۋجي شي جينپيڭ جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن كوركەيتۋ سىندى كەلەلى تاقىرىپتى العا قويىپ، ٴبىزدىڭ بۇدان كەيىنگى قىزمەتىمىزگە ايقىن باعىت كورسەتتى. ٴبىز جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تاريحىن، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ كوپ نەگىزدى، ٴبىر تۇلعالى ارناسىن زەرتتەۋدى كۇشەيتىپ، شينجياڭداعى ٴار ۇلتتىڭ ارالاسۋىنىڭ تاريحي فاكتىلەرىن، ارحەولوگيالىق ناقتى زاتتاردى، مادەنيەت مۇرالارىن تولىق اشىپ جانە ولاردان ٴونىمدى پايدالانىپ، مادەني ەسكەرتكىشتەردى قورعاۋ، پايدالانۋ جانە مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋ، وعان مۇراگەرلىك ەتۋ دەڭگەيىن جاپپاي جوعارىلاتىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋعا مول تاريحي ٴنار بەرۋىمىز كەرەك.

مادەنيەت قۇرىلىسىنىڭ زاڭدىلىعى جونىندەگى تانىمدى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتەمىز

باس شۋجي شي جينپيڭ: 5000 جىلدان استام جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ ٴمانى نەگىزىندە جۇڭگوشا سوتسياليزمدى اشۋ جانە دامىتۋ، ماركسيزمنىڭ نەگىزگى قاعيدالارىن جۇڭگونىڭ ناقتى ٴىس جۇزىندەگىمەن، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىمەن ۇشتاستىرۋ، ٴسوزسىز، باسىپ وتەتىن جول. بۇل ٴبىزدىڭ جۇڭگوشا سوتسياليزم جولى جونىندە ىزدەنىس جاساۋ بارىسىندا قورىتىندىلاعان زاڭدىلىق سيپاتتى تانىمىمىز، ٴبىزدىڭ تابىسقا جەتۋىمىزدەگى ەڭ ۇلكەن اسىلىمىز دەپ باسا دارىپتەدى ٴارى "ەكىنشى ۇشتاستىرۋ" جونىندە جان ـ جاقتىلى، تەرەڭ بايىمداۋ جاسادى.

2023 ـ جىلى جۇڭگو ادەبيەت ـ كوركەمونەرشىلەر بىرلەستىگىنىڭ شينجياڭداعى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋ نەگىزگى تاقىرىپتىق كورمە قيمىلى "جاڭا ٴداۋىر، جاڭا جورىق" اسەمونەر تۋىندىلارى كورمەسى 6 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى جۇرتشىلىقپەن بەت كورىسەدى، دايىندىق قىزمەتىمەن قاربالاس جۇرگەن شينجياڭ اسەمونەرشىلەر قوعامىنىڭ ٴتوراعاسى كۋاي جىنميڭ باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى ٴسوزىن مۇقيات ۇيرەندى.

"باس شۋجي ايتقانداي، 'ەكىنشى ۇشتاستىرۋ' تاعى ٴبىر رەتكى يدەيالىق ازات ەتۋ بولدى". كۋاي جىنميڭ بىلاي دەدى: ٴبىز باس شۋجيدىڭ تالابى بويىنشا ەرتەدەگىنى بۇگىنگىگە پايدالانۋ، كونەنى تاستاپ، جاڭانى جارىققا شىعارۋ جاعىندا بەلسەنە ىزدەنىس جاساپ، ماركسيزم يدەياسىنىڭ جاۋھارىن جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ جاۋھارىمەن ساباقتاستىرىپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ كۇندەلىكتى تۇرمىستا قولدانىلعانىمەن سەزىنە بەرمەيتىن ورتاق قۇن كوزقاراسىمەن توعىستىرىپ، بۇكىل شينجياڭنىڭ اسەمونەر ىستەرىنىڭ دامۋىن ۇزدىكسىز كوزدەپ، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىن ويداعىداي جالعاستىرىپ، دامىتىپ، ٴىس جۇزىندىك ارەكەتىمىز ارقىلى شينجياڭداعى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋ قىزمەتىن تياناقتاندىرىپ، جۇڭحۋا مادەنيەتىن اسەمونەر سىندى كوركەمونەر فورماسىمەن تولىق ايگىلەيمىز.

"ەكىنشى ۇشتاستىرۋ" ـــ پارتيامىزدىڭ ماركسيزمنىڭ جۇڭگوشالانۋىنىڭ، زامانالانۋىنىڭ تاريحي تاجىريبەسىن تەرەڭ قورىتىندىلاۋى، جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ دامۋ زاڭدىلىعىن تەرەڭ يگەرۋى... باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى ٴسوزى شينجياڭ كوركەمونەر تەاتر حاناسى پارتكومىنىڭ شۋجيى ساي شياۋرۇڭدى تەرەڭ اسەرلەندىردى. "بۇل پارتيامىزدىڭ جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىن جالعاستىرۋدا مادەنيەت جاسامپازدىعىن ىلگەرىلەتۋ ساناللىعىنىڭ جاڭا دەڭگەيگە جەتكەندىگىن ايگىلەيدى". ول بىلاي دەدى: جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ اسىل قازىناسى سوتسياليستىك مادەنيەت ىستەرىن كوركەيتۋگە سارقىلماس تىرشىلىك تىنىسىن ازىرلەدى.

تاياۋ جىلداردان بەرى باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ "جاسامپازدىقپەن كادەگە جاراتۋ، جاڭالىق اشا دامىتۋ" ۇستانىمىنىڭ جەتەكشىلىگىندە، شينجياڭ كوركەمونەر تەاتر حاناسى ٴداستۇرلى مۋزىكا، ٴبي، تەاتر، اسپاپتىق مۋزىكا سياقتى كوركەمونەر تۇرلەرىن جالعاستىرۋ جانە ولاردان پايدالانۋ جاعىندا بەلسەندىلىكپەن جاڭالىق اشىپ، كۇش سالدى، كولەمدى مۋزىكا، ٴبي، ولەڭ، سۋرەت قويىلىمى «جەلەگىڭدى اش ـــ شينجياڭ جاقسى جەر»، «مۇقام اسىرى» سياقتى ٴار ۇلت كورەرمەندەرى ايرىقشا ۇناتاتىن ادەبيەت ـ كوركەمونەر سارا تۋىندىلارى بۇقارانىڭ رۋحاني مادەنيەت قاجەتىن قاناعاتتاندىردى. ساي شياۋرۇڭ مىنالاردى ٴبىلدىردى: ٴبىز مادەنيەت قۇرىلىسىنىڭ زاڭدىلىعى جونىندەگى تانىمدى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، شينجياڭنىڭ جاڭا داۋىردەگى جاڭا كەلبەتىن بەينەلەيتىن اناعۇرلىم كوپ ادەبيەت ـ كوركەمونەر سارا تۋىندىلارىن، جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ رۋحاني بەلگىسى مەن مادەنيەت مايەگىن ايگىلەيتىن ساحنالىق تاڭداۋلى تۋىندىلاردى جاراتۋىمىز كەرەك.

مادەنيەت سەنىمىن بەكەمدەپ، جاڭا مادەنيەت بورىشىن اناعۇرلىم ويداعىداي ارقالايمىز

ىشكەرىلەي ۇيرەنۋ ارقىلى كوپشىلىكتىڭ باعىتى اناعۇرلىم ايقىندالدى، سەنىمى اناعۇرلىم بەكەمدەلە ٴتۇستى، ولار ٴبىر اۋىزدان مىنالاردى ٴبىلدىردى: جاڭا مادەنيەت بورىشىن اناعۇرلىم ويداعىداي ارقالاپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتى جونىندەگى ٴتۇرلى ستراتەگيالىق ورنالاستىرۋىن جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، مادەنيەت سەنىمىن، الۋەتتىلىگىن نىعايتىپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن جانە سوتسياليستىك مادەنيەتتە قۋاتتى ەل قۇرۋدى شينجياڭنىڭ ٴىس جۇزىندىك جاعدايىمەن بىرلەستىرە وتىرىپ تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتەمىز.

اۆتونوميالى رايوندىق مادەنيەت جانە ساياحات مەڭگەرمەسىنىڭ 2 ـ دارەجەلى شارلاۋشىسى لي جۇن بىلاي دەدى: شينجياڭنىڭ مادەني ەسكەرتكىشتەرىن قورعاۋ، جالعاستىرۋ ىستەرى جاعىندا ٴبىز قورعاۋدى ٴبىرىنشى ورىنعا قويۋ العى شارتى استىندا، قۇنىن اشۋدى، ٴونىمدى پايدالانۋدى كۇشەيتىپ، مادەني ەسكەرتكىشتەردى جاندانىدرۋىمىز كەرەك. سونىمەن بىرگە شينجياڭنىڭ مادەني ەسكەرتكىشتەرىن زەرتتەۋدى، ٴتۇسىندىرۋدى كۇشەيتىپ، مادەنيەت مۇرالارىن كورسەتۋ، ۇگىتتەۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەپ، شينجياڭداعى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋ قىزمەتىن ناقتى، جاندى، ٴونىمدى تۇردە ويداعىداي ىستەپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋ جاعىندا بەلسەندى رول ساۋلەلەندىرۋىمىز كەرەك.

تۇرپان قالالىق مادەنيەت، دەنە تاربيە جانە ساياحات مەكەمەسى كاسىپ سالاسىن جوبالاۋ ٴبولىمىنىڭ باستىعى گو شۋشىڭ مىنالاردى ٴبىلدىردى: "باس شۋجيدىڭ ىزىمەن" سىندى وسى نەگىزگى تاقىرىپتى ارقاۋ ەتىپ، ىشكەرىلەي ۇقىپتىلىقپەن زەرتتەپ، تۇرپاننىڭ مول تاريحي مادەنيەت بايلىق باسىمدىعىن ويداعىداي ساۋلەلەندىرىپ، ساياحات كورىنىس ورىندارىنىڭ مادەنيەت ٴمانىن جوعارىلاتۋ ينجەنەرياسىن اتقارىپ، تۇرپاننىڭ بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارى كورمە سارايى سياقتى ورىنداردى جوبالاپ، قۇرىپ، تۋراشىلدىقتان اينىماي جاڭالىق اشاتىن ادىلدىك پەن ارىن ارقىلى تاريحي مادەنيەت تامىرلاستىعىن جالعاستىرىپ، قازىرگى زاماننىڭ تارتىمدى تاراۋىن جازۋعا قۇلشىنامىز.

جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ ۇزاق تاريحىن تانۋ، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ كەڭىستىگى دە شۇرايلى ەكەندىگىن سەزىنۋ ارحەولوگيادان قول ۇزە المايدى. شينجياڭ مادەنيەت ەسكەرتكىشتەرىن ارحەولوگيالىق زەرتتەۋ ورنىنىڭ باستىعى لي ۋىنيڭ مىنالاردى ٴبىلدىردى: زەرتتەۋ ورنىمىز "جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ تۇركىنى مەن العاشقى كەزدەگى دامۋىن جالپىلىق زەرتتەۋ"، "ارحەولوگياداعى جۇڭگو" سياقتى كەلەلى نىسانداردى ارقاۋ ەتىپ، كەلەسى قادامداعى ارحەولوگيالىق قىزمەت جوباسىن جاسادى. الداعى جەردە نازاردى شينجياڭ وڭىرىندەگى ادامزاتتىڭ تۇركىنى، العاشقى وركەنيەتتەنۋ ٴۇردىسى سياقتى كەلەلى تاريحي ماسەلەلەرگە شوعىرلاندىرىپ، ارحەولوگيالىق تاقىرىپتاردى سۇرىپتاپ، اشۋ جانە زەرتتەۋ ىستەرىن ورىستەتىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسىنا اقىل ـ پاراسات جانە كۇش ـ قۋات ارنايدى.

بيىل جىل باسىندا التاي ايماقتىق مادەنيەت مۇرالارى مەكەمەسىنىڭ زەردەلى مۇراجاي قۇرىلىسى نىسانى رەسمي ينتەرنەت جەلىسىنە شىعارىلىپ، "تۇتاس كورىنىستىك مۇراجاي" كورەرمەندەردىڭ ۇيدەن شىقپاي ـ اق جەرگىلىكتى تاريحي مادەنيەتتى تۇسىنۋىنە وراي جاراتتى. وسى مەكەمەنىڭ مادەني ەسكەرتكىشتەرىن قورعاۋ ٴبولىمىنىڭ جاۋاپتىسى زويا باقىت بىلاي دەدى: مادەنيەت مۇرالارىنىڭ قورعاۋشىسى، جارشىسى رەتىندە، ٴبىز جاسامپازدىقپەن كادەگە جاراتۋ مەن جاڭالىق اشا دامىتۋدى ٴتۇيىندى ويداعىداي ىستەپ، اناعۇرلىم اسقاق جىگەرمەن ٴداۋىردىڭ ۇلكەن مىندەتىن ارقالاپ، مادەنيەتتىڭ جاڭا كەلبەتىن جارىققا شىعارىپ، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋعا كۇشتى قوزعاۋشى كۇش قوسۋىنا مۇمكىندىك جاسايمىز.

(ٴتىلشى جاڭ يانفاڭ، قاتىناسقان تىلشىلەر جاۋ شيبيا، جيا چۇنشيا، لي لي، ين لۋ، ياۋ گاڭ، جاڭ حايفىڭ، جاڭ تيڭ، جاڭ رۇيلين)

(باسى 1 ـ بەتتە)

وسى جولعى كورمە "مەملەكەتتىك مۇراجاي زالىنىڭ" ۇيعىش وتكىزگەن كورمەسى، مەملەكەتتىك مۇراجايدىڭ ساقتاعان قولا بۇيىمداردىڭ ۋاقىت اتاۋى ۇزاق، ٴتۇرى مول، ٴپىشىنى ٴار ٴتۇرلى، كولەمى زور بولۋداي باسىمدىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، كەسەك ايبىندى، تاريح وتكەن ساين قۇنى ارتا بەرەتىن مەملەكەتتىك اسىل بۇيىمدارى ارقىلى ٴبارى ٴبىر ارناعا توعىساتىن تاريحي سوزىسىزدىكتى ايگىلەپ، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ جالپى تۇلعالىق وبرازىن جۇيەلى كورسەتەدى. بۇقارانىڭ "مەملەكەتتىك مۇراجاي زالى" سىندى وسى تۇعىردان پايدالانىپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ جانە جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ كوپ نەگىزدى، ٴبىر تۇلعالى بولۋىنىڭ، وتباسى مەن وتاننىڭ ٴبىر تۇلعالى بولۋىنىڭ باي مازمۇنىن تەرەڭ سەزىنىپ، ۇلتتىق ماقتانىش سەزىمىن، مادەنيەت سەنىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، اناردىڭ دانىندەي تىعىز ۇيىسىپ، ىنتىماقتى، جاراسىمدى، گۇلدەنگەن، باي، وركەنيەتتى، العا باسقان، تىنىش ٴومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشىرگەن، ەكولوگياسى تاماشا كورىكتى شينجياڭ قۇرۋعا قۇلشىنىپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋى سىندى جۇڭگو ارمانىن ىسكە اسىرۋعا تىلەك دە اناعۇرلىم زور ۇلەس قوسۋىن ٴۇمىت ەتەمىن.

اۆتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ٴتوراعاسى سۇن حۇڭمەي ارناۋ سوزىندە بىلاي دەدى: اۆتونوميالى رايوندىق مۇراجايدىڭ "مەملەكەتتىك مۇراجاي زالى" ـــ جۇڭگو مەملەكەتتىك مۇراجايىنىڭ ۇيعىش رەت وزىنەن سىرت جەردە قۇرعان سارا بۇيىمدارى ۇدايى كورمەلەيتىن ارناۋلى كورمە زالى، مەملەكەتتىك مۇراجايدىڭ باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ مادەني ەسكەرتكىش قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋلارىن دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، شينجياڭداعى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋ قىزمەتىن ىشكەرىلەي اتقارىپ، شينجياڭنىڭ مادەني ەسكەرتكىش ىستەرىنىڭ دامۋىنا بار كۇشپەن قولداۋ كورسەتىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋدى ىلگەرىلەتۋدەگى ماڭىزدى شاراسى. ٴبىز "مەملەكەتتىك مۇراجاي زالىنىڭ" قۇرىلۋىن وراي ەتىپ، اناعۇرلىم كوپ سارا بۇيىمداردى ۇزدىكسىز ەنگىزىپ، كورمەلەپ، تۇتاس رايوننىڭ مۇراجاي رەفورماسىن جانە دامۋىن جەدەل ىلگەرىلەتىپ، اناعۇرلىم مول كورمە بۇيىمدارى، اناعۇرلىم جاڭاشا فورمالار ارقىلى مادەني ەسكەرتكىشتەردى جاندانىدرىپ، مادەني ەسكەرتكىشتەردىڭ تاريحي مادەنيەت قۇنى مەن داۋىرلىك رۋحىن ونان ارى ىشكەرىلەي جارىققا شىعارىپ، جۇڭگونىڭ شينجياڭ حيكاياسىن كوپ ساتىلى، جان ـ جاقتى، ستەرەولدى تۇردە ويداعىداي بايانداۋىمىز كەرەك.

"قولا بۇيىمدارمەن سومدالعان تاريح ـــ قولا بۇيىمدارداعى بايىرعى جۇڭگو" كورمەسىندە جۇڭگو مەملەكەتتىك مۇراجايىندا ساقتالعان 160تان استام (توپ) قولا بۇيىم كورمەگە قويىلدى، مۇنىڭ ىشىندە 1 ـ دارەجەلى 34 بۇيىم بار. ٴپىل بەدەرلى داڭعارا، زۋسبان قازانى، تيانۋاڭ ساپتاياعى، جيڭبونىڭ شاراپ شاينەگى، ليۋنيان دياۋشىڭ ساپتاياعى، شيبۇ ساپتاياعى سياقتى اسىل بۇيىمدار ارقىلى بۇقارانى جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ باي مازمۇنى مەن ماڭىزدى ەرەكشەلىگىن اناعۇرلىم تولىق، دۇرىس تۇسىنۋگە جەتەكتەيدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

شينجياڭ مەن حيلوڭجياڭنىڭ اراسى شالعاي بولعانىمەن، الايدا بارىس ـ كەلىسىنىڭ تامىرى تەرەڭدە. ەكى جاق پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭعا باعىتتالعان كومەكتەسۋ جونىندەگى شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن جاپپاي تياناقتاندىرىپ، شينجياڭنىڭ التاي ايماعىنىڭ جانە بيڭتۋان 10 ـ شىسى بەيتۇن قالاسىنىڭ ٴتۇرلى قىزمەتتەرىنىڭ تىڭ ساتىعا كوتەرىلۋىن، تىڭ ىلگەرىلەۋشىلىككە قول جەتكىزۋىن بىرگە ىلگەرىلەتتى. جاڭا جورىقتا حيلوڭجياڭدا جوعاردان تومەنگە دەيىن باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ شينجياڭ جانە بيڭتۋان قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى ٴسوزىنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۋحىن ىشكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، شينجياڭعا باعىتتالعان كومەكتەسۋ قىزمەتىنىڭ تەرەڭدەۋىن، ناقتىلانۋىن بار كۇشپەن ىلگەرىلەتىپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىعىن جەبەۋگە تىڭ دا اناعۇرلىم زور ۇلەس قوسادى.

ەكى جەردىڭ سالىستىرمالى باسىمدىقتى تولىق ساۋلەلەندىرىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ دامۋى، ەكونوميكا ـ ساۋدا، قارجى قوسۋ، سىرتقا ەسىك اشۋ، وقۋ ـ اعارتۋ، عىلىم ـ تەحنيكا، مادەنيەت، ساياحات سياقتى سالالاردا اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى ىشكەرىلەي تەرەڭدەتىپ، شينجياڭ مەن حيلوڭجياڭ حالقىنىڭ تەرەڭ دوستىق سۇيىسپەنشىلىگىن ۇزدىكسىز نىعايتىپ، ەكى جەردىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنىڭ تىڭ تاراۋىن بىرگە جازۋىن ٴۇمىت ەتەمىن.

لي يفي اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم، بيڭتۋان پارتكومى اتىنان حيلوڭجياڭ ولكەسىنىڭ ۇزاق ۋاقىتتان بەرى شينجياڭ مەن بيڭتۋاندى زور كۇشپەن قولداعاندىعىنا جانە قالتقىسىز كومەكتەسىپ كەلگەندىگىنە العىس ايتتى. ول بىلاي دەدى: حيلوڭجياڭداعى ٴار ۇلت كادرلارى مەن بۇقاراسىنىڭ ىنتىماقتاسا كۇرەس جۇرگىزۋ، باتىلدىقپەن العا ۇمتىلۋ رۋحى، حيلوڭجياڭنىڭ جوعارى ساپالى داموۋدى ىلگەرىلەتۋ تاجىريبەلەرى ٴبىزدىڭ ۇيرەنۋىمىزگە، ۇلگى الۋىمىزعا تاتيدى. لي يفي بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: كوپ جىلدان بەرى حيلوڭجياڭ ولكەلىك پارتكوم، ولكەلىك ۇكىمەت شينجياڭعا باعىتتالعان كومەكتەسۋدى باستان ـ اياق ماڭىزدى ساياسي جاۋاپكەرشىلىك ساناپ، ناقتى قارجى سالىپ، شىنايى سۇيىسپەنشىلىگىن، ادال نيەتىن ارناپ، كومەك قابىلداعان جەردىڭ قوعام ورنىقتىلىعى، ەكونوميكالىق داموۋىن، ۇلتتار ىنتىماعىن، حالىق تۇرمىسىنىڭ جاقسارۋىن پارمەندى جەبەدى. جاڭا تاريحي باستامادا حيلوڭجياڭ ولكەلىك پارتكومىنىڭ، ولكەلىك ۇكىمەتتىڭ شينجياڭ مەن بيڭتۋاننىڭ قىزمەتىن بۇرىنعىداي قولداپ، شينجياڭعا باعىتتالعان كومەكتەسۋ قىزمەتىنىڭ سەرپىنىن ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، كادر، دارىندى ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۋدى تەرەڭدەتىپ، ەكى جەردىڭ سەلبەستىك، اۋىس ـ كۇيىس جاڭا تۇعىرىن قۇرىپ، ەكى جاقتىڭ جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋدى ىلگەرىلەتۋدە ۇزدىك جاۋاپناما تاپسىرۋىن جەبەپ، ەكى جەردىڭ بۇقاراسىن اناعۇرلىم ويداعىداي باقىتقا كەنەلتۋىن ٴۇمىت ەتەمىن.

6 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن لي يفي قاتارلىلار حيلوڭجياڭ ولكەسىنىڭ ٴار كەزەكتى شينجياڭعا كومەكتەسۋگە كەلگەن كادر، دارىندىلارى ۋاكىلدەرىمەن اڭگىمە وتكىزدى. حيلوڭجياڭداعى كەزىندە پارتيا، ۇكىمەت ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىندەگىلەر تاعى حاربين ونەركاسىپ داشۋەسىنە، بەيداحۋاڭ تىڭ يگەرۋ توبىنا تەكسەرۋگە، زەرتتەۋگە باردى.

حيلوڭجياڭ ولكەسىنىڭ باسشىلارىنان ياڭ بو، يۋي حۇڭتاۋ، ۋاڭ چيۋشى، چۇي مين، جاڭ ياجۇڭ، حاربين ونەركاسىپ داشۋەسىنىڭ باسشىسى شيۇڭ سىحاۋ، اۆتونوميالى رايون جانە بيڭتۋان باسشىلارىنان جاڭ جۋ، ۋاڭ جيانشين، ٴماردان مۇحيت، لي شۇي قاتارلىلار جوعارىداعى قيمىلدارعا قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ٴزۇمىرات ۇبۇل ماجىلىسكە قاتىناستى ٴارى ٴسوز سويلەدى.

اۆتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ٴتوراعاسى قايسار ابدۇكەرىم، بيڭتۋان پارتكومىنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ورىنباسار جىڭ ليۋ شينجياڭ اۆتونوميالى رايون مەن بيڭتۋاننىڭ سازدىقتى قورعاۋ زاڭىنىڭ اتقارىلۋ جاعدايىنان جەكە ـ جەكە مالىمەت بەردى.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: شي جينپيڭنىڭ ەكولوگيالىق وركەنيەت يدەياسىن جانە شي جينپيڭنىڭ زاڭمەن باسقارۋ يدەياسىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحىن جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، ورىستەتىلىپ جاتقان نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەمەن تىعىز ۇشتاستىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭداعى باسقارۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال دايەكتىلەندىرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ سەگىزىنشى جالپى ٴماجىلىسىنىڭ قىزمەت ورنالاستىرۋلارىن مىقتاپ ارقاۋ ەتىپ، وسى رەتكى زاڭنىڭ اتقارىلۋىن تەكسەرۋدىڭ ماڭىزدى ٴمانىن تەرەڭ تانىپ، سازدىقتى قورعاۋ زاڭىن دايەكتىلەندىرۋدىڭ، اتقارۋدىڭ جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىن، بورىشتىلىق سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، دۇرىس باعىتقا، ٴونىمدى باعىتقا، زاڭ بويىنشا باعىتقا تاباندى بولىپ، سازدىقتى قورعاۋ زاڭىنىڭ جان ـ جاقتى، ٴونىمدى اتقارىلۋىن جەبەۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: زاڭنىڭ اتقارىلۋىن تەكسەرۋمەن ۇشتاستىرا زاڭ ۇيرەنۋدى ٴتۇيىندى تۇردە كۇشەيتىپ، زاڭنىڭ اتقارىلۋىن تەكسەرۋدە نىسانانى ٴدال كوزدەۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. زاڭ ەرەجە شىعارۋداعى ماقسات پەن پرينسيپتى دۇرىس يگەرىپ، جەر ـ جەردىڭ، تاراۋلاردىڭ سازدىقتى قورعاۋ تەبىنىن ارتتىرۋدى ىلگەرىلەتىپ، سازدىقتىڭ ەكولوگيالىق يقۋاتىن كۇشەيتىپ، سازدىقتاعى ورگانيزمدەردىڭ الۋان تۇرلىلىگىن قورعاپ، زاڭ ەرەجە شىعارۋداعى ماقساتتىڭ جۇزەگە اسۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. تاراۋلاردىڭ قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن تياناقتاندىرۋ جاعدايىن، سازدىقتى قورعاۋ قىزمەت دستەستىگى جاعدايىن ٴتۇيىندى تۇردە ۇعىسىپ، ٴار دارەجەلى ۇكىمەتتەردىڭ جانە ونىڭ تاراۋلارىنىڭ زاڭدا بەلگىلەنگەن قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن جاپپاي تياناقتاندىرۋىن زاڭ بويىنشا ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ماڭىزدى تۇزىمدەردىڭ تياناقتانۋ جاعدايىن تەكسەرىپ، زاڭعا قايشى ارەكەتتەردەن قاتاڭ ساقتانۋ، ونى زاڭ بويىنشا ۇعاۋ كەرەك. سايكەستى زاڭ ەرەجەلەردىڭ، ەرەجەلەردىڭ جاسالۋ جاعدايىن تەكسەرىپ، سازدىقتى قورعاۋدىڭ "زاڭمەن باسقارۋ تورىن" بەكەمدەۋ كەرەك. قىزمەت مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، مامان ـ ۋاقىمشىلاردىڭ رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، شىنداپ كىرىسىپ، قيىندىقتارمەن ايقاسۋعا باتىل بولىپ، باقىلاۋ قىزمەتىن جوعارى ساپامەن ورىستەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: ۇيىمدىق باسشىلىقتى كۇشەيتىپ، قىزمەت ٴبولىسىن ەگجەي ـ تەگجەيلىلەندىرىپ، دەن قويا ۇيىمداستىرىپ اتقارۋ كەرەك. زاڭ بويىنشا باقىلاۋعا تاباندى بولىپ، بايقالعان ماسەلەلەردى دەر كەزىندە حالىق ۇكىمەتىنىڭ، باقىلاۋ ـ تەكسەرۋ كوميتەتىنىڭ، حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ، حالىق پروكۋراتۋراسىنىڭ زاڭ بويىنشا ٴبىر جاقتى ەتۋىنە تاپسىرۋ كەرەك. ىشكەرىلەي تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، زاڭنىڭ اتقارىلۋىنا ىقپال جاسايتىن ماسەلەنىڭ شەشۋشى تۇيىندەرى مەن تەرەڭ قاتپارلى سەبەپتەرىن مۇقيات زەرتتەپ، ناقتى، جارامدى ۇسىنىستاردى ورتاعا قويۋ كەرەك. ستيلدى شىن مانىندە جاقسارتىپ، ورتالىقتىڭ 8 ٴتۇرلى بەلگىلەمەسىنىڭ جانە ونى اتقارۋدىڭ ەگجەي ـ تەگجەيلى ەرەجەسىنىڭ رۋحىن باتىل دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، فورماشىلدىققا جانە تورەشىلدىككە باتىل قارسى تۇرۋ كەرەك.

مەكەن ـ جايىمىز: ٴۇرىمجى قالاسى حۇڭگيۋان سولتۇستىك جولى 500 ـ ٴنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 8830000 پوچتا ٴنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان